

Sibullilled ja soe talv

Jaanuari esimestel päevadel aias toimetades tuli pähe hull mõte: kuna maa pole külmunud, siis kas võiks veel panna mulda tulbi- ja hüatsindisibulaid? Oktoobri lõpus õnnestus neid väga soodsa hinnaga osta, kuid oli kiire ja need jäid istutamata. Aga kui äkki läheb väga külmaks?

Vastab

AVE VISNAPUU

Tallinna Botaanikaia vanemaednik

Tulbi- ja hüatsindisibulad vajavad juurdumiseks madalamat temperatuuri, ja kui suuremat külma ei lubata, võib küll neid veel maha panna kui vaja.

Aga kui külm liiga kiiresti tuleb? Maa külmumine võtab ju ka mingi aja, sibulad on piisavalt sügaval... Kindlasti tasuks peenar külmakaitseks katta näiteks turbaga.

Kogemused näitavad, et kui sibulaid liiga hilja istutada, on kevadel taimed veidi lühema varrega ja võib-olla ka kiduramad, aga kuna sibulas on ikkagi suur jõud sees, siis küll nad ellu jäävad.

Arvan, et aias talvituvad sibullilled ei tunne end praegu sugugi halvasti. Kui ilm püsiks enam-vähem ühtlase temperatuuriga, ilma suuremate vihmadeta, oleks muidugi parim.

Sibullilled ei talu liigniiskust ja vettimist. Üks sooja talve miinus on kindlasti see, et kui vihma sajab rohkem ja maa on liiga märg, võivad sibulad minna lihtsalt mädanema, samuti võivad levida haigused. Üks abinõu oleks istutamise ajal sibula ümber liiva panna.

Siin-seal on kuulda juba öitsevat lumikellukestest ja teistest sibullilledest. Nende käekäik sõltub sellest, kui kaugele jõuab taimede areng või kas tuleb suuremaid külmasid. Kui selline ilm nagu praegu püsiks kevadeni, öitseksid ka kevadised sibullilled tavalisest varem, nagu seda on juhtunud näiteks 90ndate alguse soojadel talvedel.

Kui sibullill jõuab öitsema minna ja äkki tuleb suurem külm, saab öis kahjustatud ja uuesti see taim sel kevadel enam öide ei puhke. Kui aga öiepung on veidi paisunud nagu praegu lumikellukestel ning võrküristel ja läheb külmemaks ning sajab maha lumi, jäävad pungad kevadet ootama.

Lillesibulad ei talu vettimist, talvel jälgige, et peenrale ei koguneks vett.

Kuni labidas veel maasse läheb, võib tulpe istutada.

Väga suurte miinuskraadide puhul võib taim aga ikkagi kahjustada saada, loodetavasti neid ei tule.

Olen botaanikaaias töötanud juba peaaegu 20 aastat ja väga erinevaid talvesid näinud, aga endiselt suudan mõne asja üle üllatuda. Ega me täpselt ikka ei oska arvata, kuidas taimed on talvitunud või mis meid kevadel ees ootab.

Lisab

ANDI NORMET

sibullillekasvataja

Vastan vanade aednike sõnadega: “Kui labidas veel maasse läheb, võib tulpi istutada!”. Tulbid ja hüatsindid on jahedas juurdujad ning saavad praegu maha pannes kevadeks kätte vajaliku külmaperioodi võsu arenguks. Kui peakski tulema suurem külm ilma lumeta (–20...–25°), ai-

tab istutuskoha katmine freesturba või puulehtedega. Parim kate on muidugi lumi, kui seda tuleb.

Veebruaris ma siiski enam ei soovita istutada: siis jääb külmaperiood liiga lühikeseks, et taim kevadel öitseks. Kui sibulaid pole palju, pange need paberkotiga 10–12 nädalaks külmkapi alumisse ossa (mitte sügavkülma!), seejärel istutage potti ja ajatage öitsema.

Sibullilledele on parim, kui maapind on parajalt külmunud ja siis tuleb sellele lumi. Pikema lumeta külmaperioodi ajal vajavad kindlasti kaitset möödunud sügisel istutatud lillesibulad. Väga hästi aitab, kui katate istutuskoha 10 cm paksuselt turbaga.

Soojal talvel jälgige sibullillede kasvukohta, sest sula maaga on sibulaid himustavatel närilistel ju pidu. Samuti ei tohi peenrale koguneda pinnavett.